

■ Čimbenici rizika za razvoj kardiovaskularnih bolesti u reumatoidnom artritisu

Risk factors for development of cardiovascular diseases in rheumatoid arthritis

**Amira Bijedić^{1*},
Irma Bijedić¹,
Suad Bijedić²,
Zumreta Kušljugić¹,
Daniela Lončar¹**

¹Javna zdravstvena ustanova
Univerzitski klinički
centar TuzlaTuzla, Bosna i
Hercegovina

²Javna zdravstvena ustanova
Dom zdravlja "Dr Mustafa
Šehović", Tuzla, Bosna i
Hercegovina

¹Public Health Institution
University Clinical Center
Tuzla, Tuzla, Bosnia and
Herzegovina

²Public Health Institution
Health Center Tuzla, Tuzla,
Bosnia and Herzegovina

KLJUČNE RIJEČI: reumatoidni artritis, arterijska hipertenzija, upala.

KEYWORDS: rheumatoid arthritis, arterial hypertension, inflammation.

CITATION: *Cardiol Croat.* 2017;12(3):44. | **DOI:** <http://dx.doi.org/10.15836/ccar2017.44>

***ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:** Amira Bijedić, Meše Selimovića 23, 75000 Tuzla, Bosnia and Herzegovina.

Phone: +38761811784 / E-mail: amira_bijedic@yahoo.com

ORCID: Amira Bijedić, <http://orcid.org/0000-0002-2358-5633> • Irma Bijedić, <http://orcid.org/0000-0003-1220-9277>

Zumreta Kušljugić, <http://orcid.org/0000-0002-8565-776X> • Daniela Lončar, <http://orcid.org/0000-0003-1496-9309>

Uvod: Porast morbiditeta i mortaliteta od kardiovaskularnih bolesti (KVB) zbog razvoja ateroskleroze opisan je kod nekih autoimunih bolesti kao što je reumatoidni artritis. Postojanje tradicionalnih čimbenika rizika za kardiovaskularne bolesti često je zastupljeno kod bolesnika s reumatoidnim artritisom, ali ne može objasniti povećan razvoj kardiovaskularnih bolesti kod bolesnika s reumatoidnim artritisom. Smatra se da je reumatoidni artritis udružen s povećanim rizikom za razvoj kardiovaskularne bolesti jer kronična sistemska upala predstavlja čimbenik rizika za razvoj kardiovaskularnih bolesti isto kao i hipertenzija, šećerna bolest ili dislipidemija. Ekstrazglobne manifestacije kod reumatoidnog artritisa povezane sa povećanim kardiovaskularnim mortalitetom upućuju na ulogu sistemske nekontrolirane upale u ubrzanom razvoju ateroskleroze. Cilj istraživanja je bio utvrditi učestalost tradicionalnih i netradicionalnih čimbenika rizika za razvoj kardiovaskularnih bolesti kod bolesnika sa reumatoidnim artritisom.

Pacijenti i metode: Kod 50 bolesnika sa reumatoidnim artritisom određene su vrijednosti sedimentacije eritrocita (SE), C reaktivnog proteina (CRP), fibrinogena, kolesterola, triglicerida, arterijskog tlaka, reuma faktora (RF), šećera u krvi, spolna distribucija, godine života, vrijednost prema DAS 28 ljestvici.

Rezultati: U ispitivanoj grupi srednja životna dob je bila 63,4 godine, postotak ženskog spola je bio 80 %, SE u prvom satu je 60,1 mm, CRP 31,2 mg/l; kolesterol 5,41 mmol/l; trigliceridi 2,76 mmol/l; RF 276; fibrinogen 5,12 g/l; glukoza 6,8 mmol/l, arterijski tlak 140/90 mmHg; vrijednost prema DAS 28 ljestvici 6,4.

Zaključak: Povišeni parametri upale, kao što su CRP, fibrinogen i RF, bili su viši što je bila viša aktivnost bolesti prema DAS 28 score. Kod bolesnika sa povišenim vrijednostima prema DAS 28 ljestvici bili su povišeni i tradicionalni čimbenici rizika za razvoj KVB kod bolesnika sa reumatoidnim artritisom.

RECEIVED:
February 4, 2017

ACCEPTED:
February 28, 2017

